

Dönts okosan!

Mi a lexikális döntés?

Hogy vagy?

Mizu?

Elekes-Forczádi Zsuzsanna,
Tudor Vladimirescu Általános Iskola

Fullánk minden szava.

vs.

Szép szó ellenséget is megbékéltet.

Nagyon tetszik a hacukája. Anyukám is szokott
ilyent hordani, amikor a konyhában valami finomat
kotyvaszt. Elárulom, az ön konyhájában egyébként
jobb szag van, mint az övében. Csípek önnel dumálni.
Kellemes a hangja. Olykor hallom, ahogy kornyikál a
fürdőben.

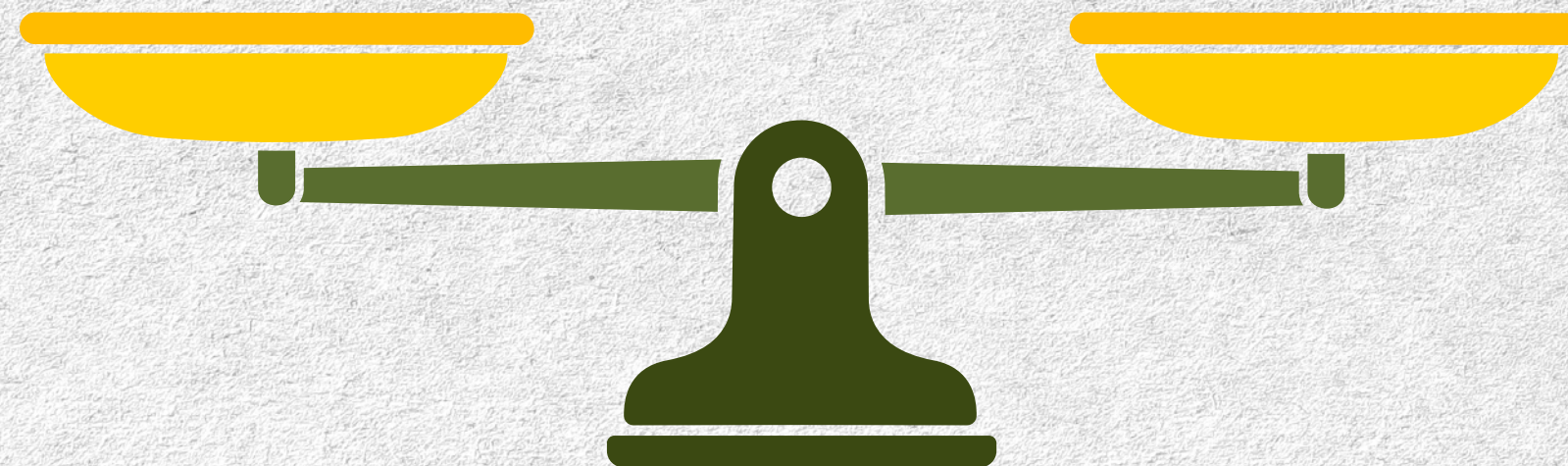
Nagyon tetszik a öltözete hacukája. Anyukám is szokott
ilyent hordani, amikor a konyhában valami finomat
főz kotyvaszt. Elárulom, az ön konyhájában egyébként
jobb illat van, mint az övében. kedvelek beszélgetni
Csípek önnel dumálni.
Kellemes a hangja. Olykor hallom, ahogy énekel kornyikál a
fürdőben.

Rokon értelmű szavak

ruci
hacuka
öltözet
viselet
mez

nyilatkozik
közöl
mesél
dumál
megjegyez

Jó, ha tudod

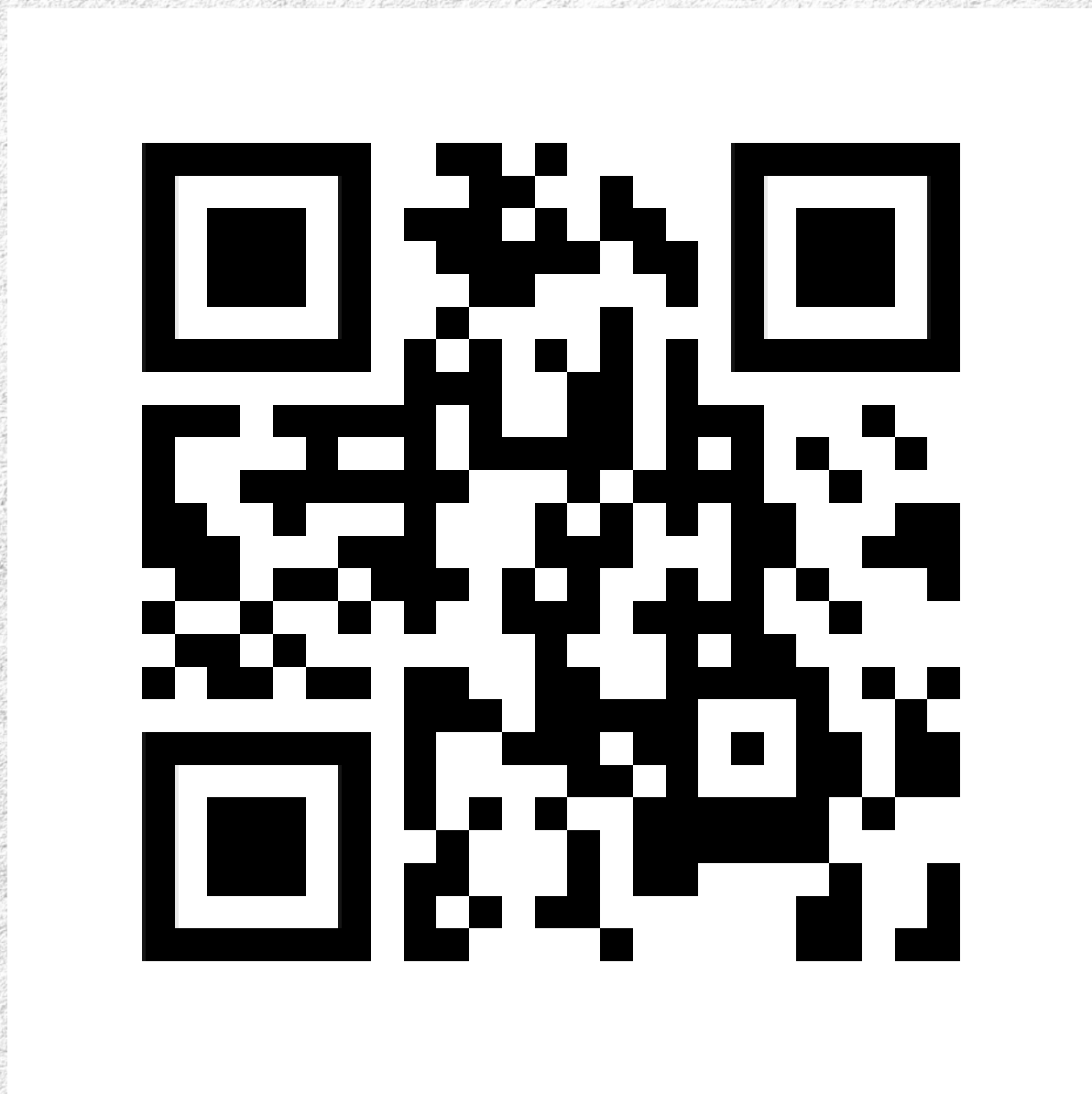

A rokon értelmű szavak jelentései azonosak
vagy hasonlóak, ám eltérő a stílusuk.

Éva, egy kicsit alamuszi vagy, mindig a szendvicsem körül sunnyogsz. Bandi, te pedig lomha vagy, folyton bambán bámészkodsz.

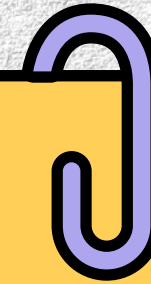
online szinonimaszótár
használatá

Éva, egy kicsit **kópé** alamuszi vagy, mindig a
szendvicsem körül **lopakodsz**. Bandi, te pedig
ráérős **álmodozva nézelődsz**
lomha vagy, folyton bambán bámészkodsz.

Jó, ha tudod

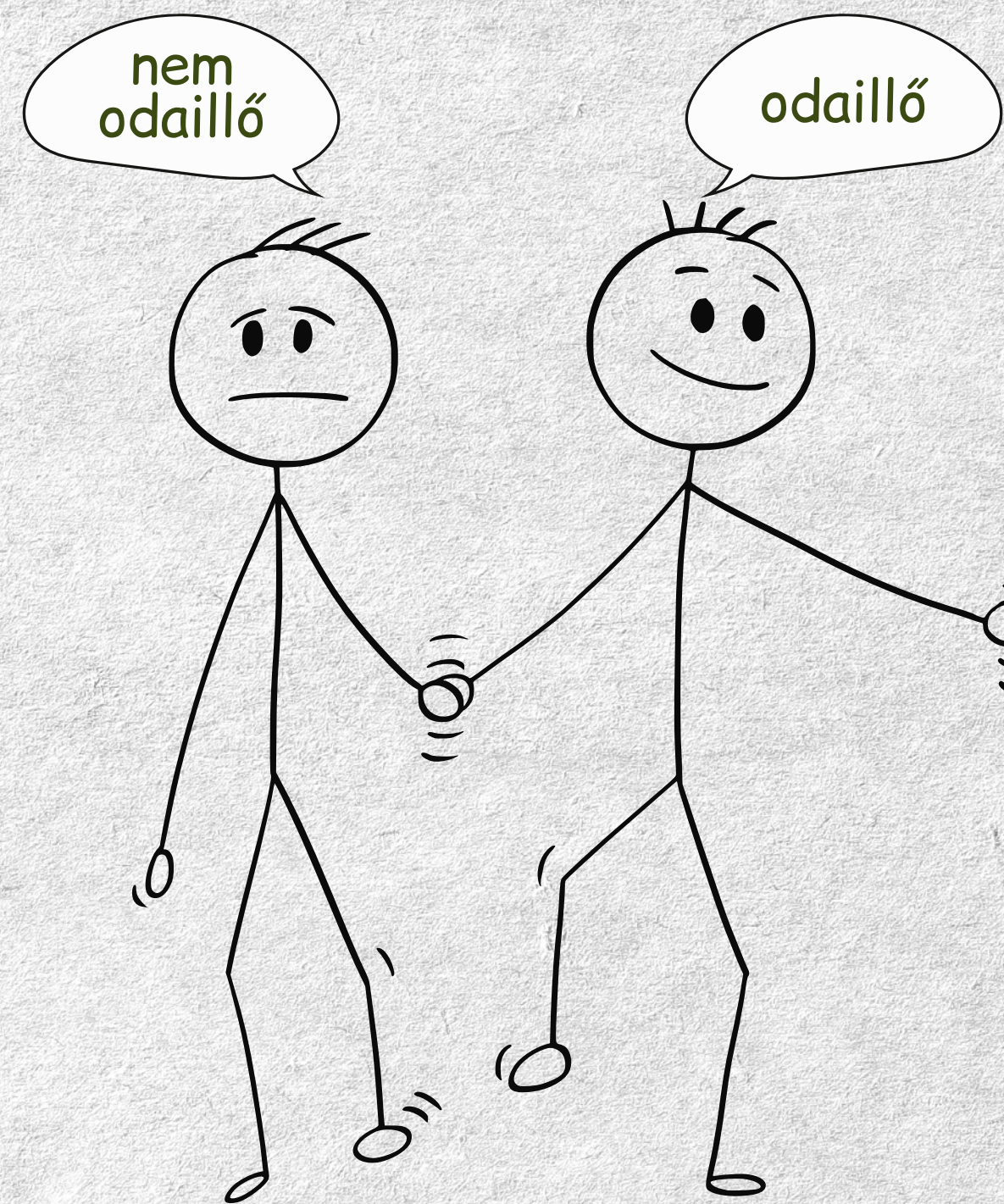
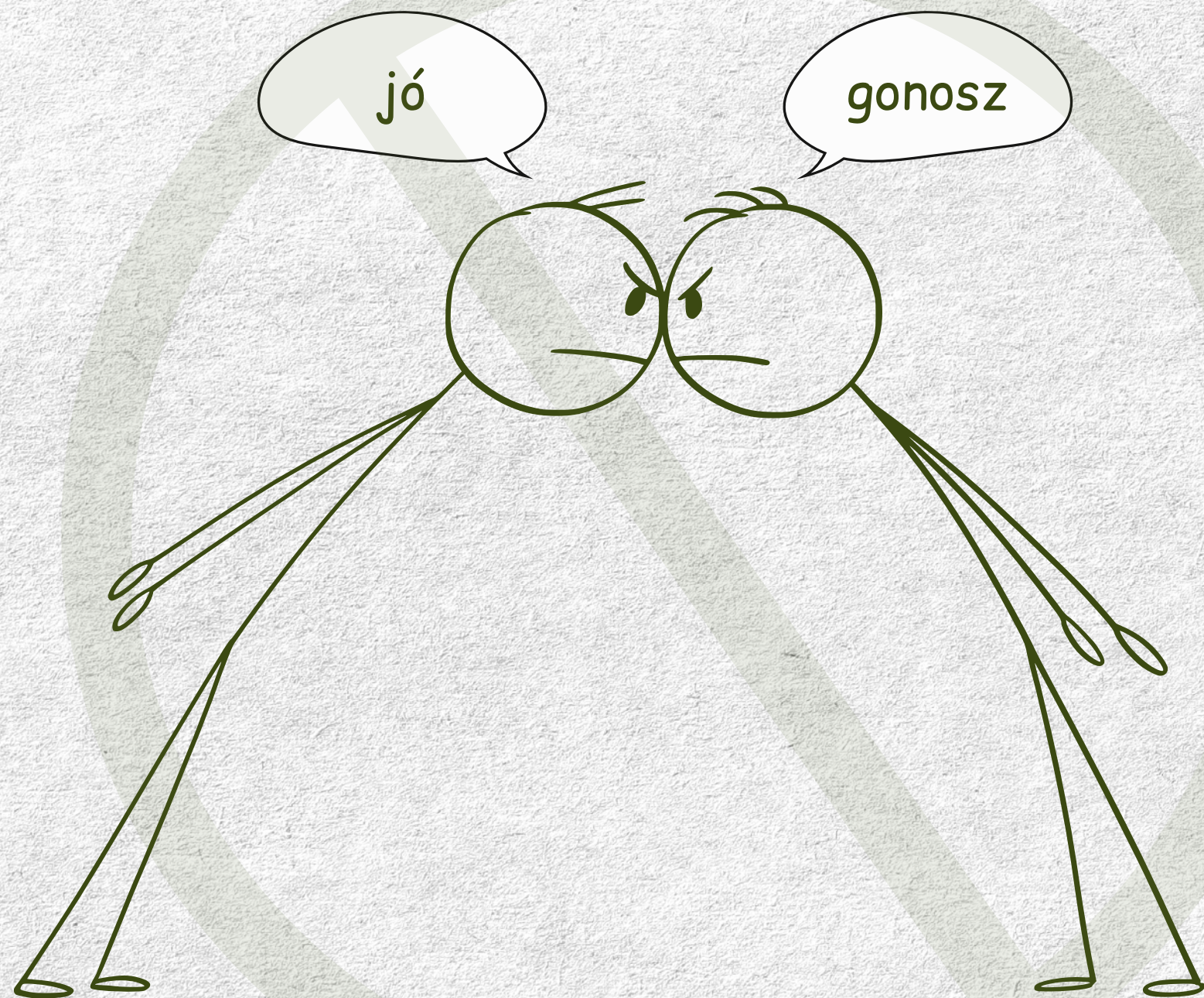

A hangulatfestő szavak olyan szavak, amelyek hangzásukkal érzékeltetik a jelentésüket. Általában tulajdonságokat és valamilyen mozgást, cselekvést tükröznek.

A szavak hangulati hatása is befolyásolja a szóválasztásunkat.

A véreb meg a veréb esete

A véreb család már generációk óta a házunk ereszcsonájában mögött fészkel. Kora reggel, mint fegyelmezett katonák, az ablakpárkányon várják a finom falatokat.

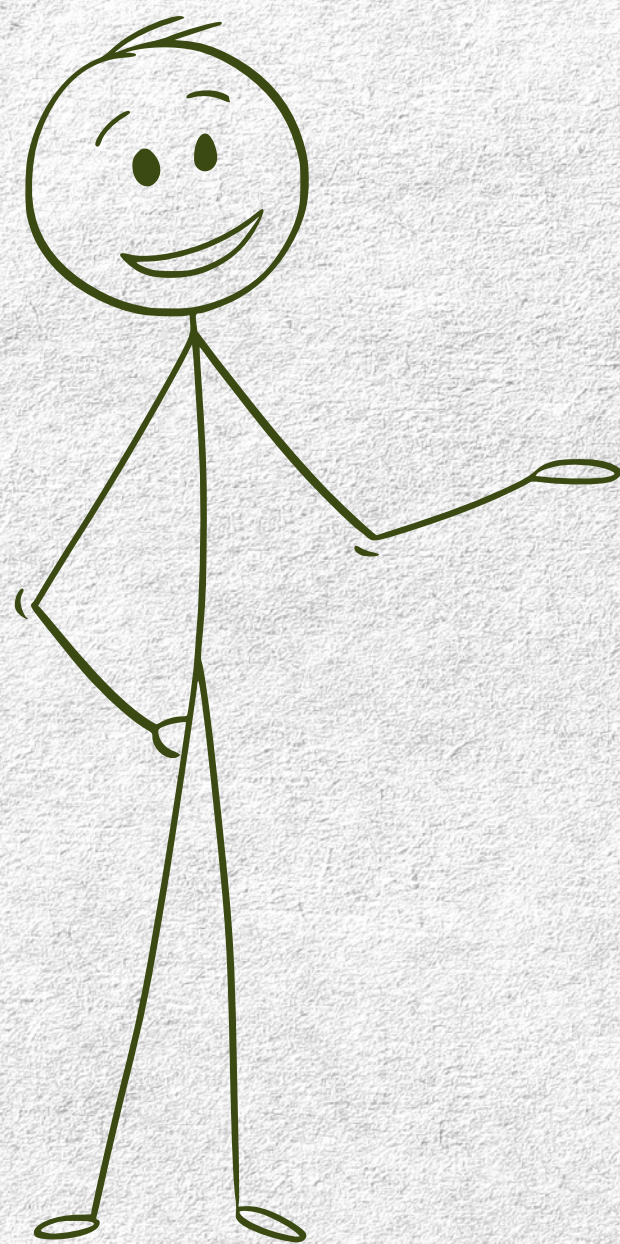
Így volt ez a napokban is, amikor a családfő véreb felcsattant a ragyogóra tisztított ablakra. Sikerült összeszednie magát, de étvágya már nem volt. Mi sem jártunk rosszul: alkatot kötöttünk anyával, ezután csak ötévente mossuk meg az ablakot. Kíváncsi vagyok, mit szól ehhez a húsvét meg a karácsony.

A véreb meg a veréb esete

A hasonló alakú szavak nagyon hasonlítanak a kiejtésben, írásban, de teljesen eltérőek a jelentéseik.

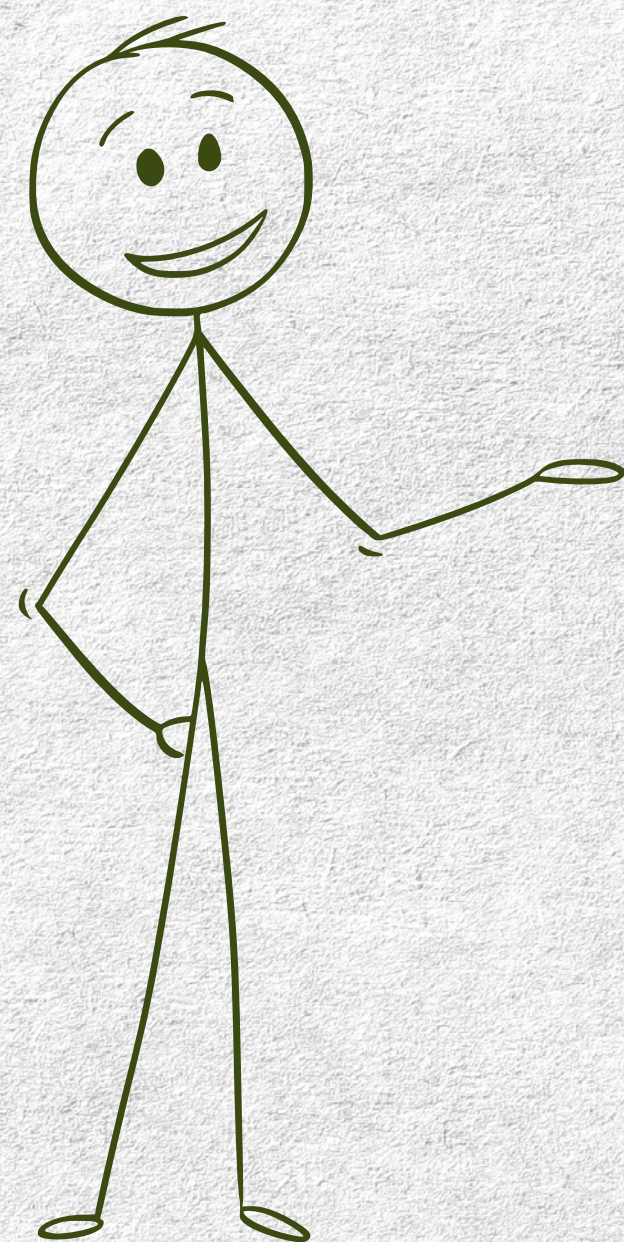

?

- Megettem a csokitortát.
- Elvesztettem a házkulcsomat.
- Tízest kaptam földrajzból.
- Fölépítettem a homokvárat.
- Elkészítettem a projektet.
- A héten nem öntöztem meg a virágokat.

?

- Elfogyott a csokitorta.
- eltűnt a házkulcsom.
- A tanár úr négyest adott földrajzból.
- A homokvár felépült.
- Elkészült a projekt.
- A héten szomjaztak a virágok.

Az események megfogalmazása
változhat annak függvényében,
hogy mit tartunk fontosnak
kiemelni belőle.

- Megettem a csokitortát.
- Elvesztettem a házkulcsomat.
- Tízest kaptam földrajzból.
- Fölépítettem a homokvárat.
- Elkészítettem a projektet.
- A héten nem öntöztem meg a virágokat.

- Elfogyott a csokitorta.
- Eltűnt a házkulcsom.
- A tanár úr négyest adott zenéből.
- A homokvár felépült.
- Elkészült a projekt.
- A héten szomjaztak a virágok.

Ismereteink rendszerezése

beszédhelyzet

regiszter

SZÓVÁLASZTÁS

a szavak
hangulati hatása

mit szeretnék
kiemelni

Képek forrása: Canva design

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Posokowiec_bawarski_g%C5%82owa_rybnik_-_kamie%C5%84_pppl._jpg.jpg

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mezei_ver%C3%A9.jpg

Bibliográfia:

FELADATBANK anyanyelvi tanórák tervezéséhez az V-VIII. osztályban, szerk. Kádár Edit, Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2018.

Magyar nyelv és irodalom V. osztály, szerk. Tamás Adél, Bartalis Boróka, Köllő Zsófia, Orbán Zsuzsa-Lilla, Szőcs Hedviga, Kreatív Kiadó, 2022.